

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра суспільних наук

ІСТОРІЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
для студентів заочної форми навчання
з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»
галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»

Черкаси – 2017

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри суспільних наук Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (протокол № 7 від 20.09.2017 р.)

Горенко Л. М.

Історія законодавчої політики української держави: [Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / Л. М. Горенко. – Черкаси : ЧПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2017. – 13 с.

У методичних вказівках викладені навчально-методичні матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни «Історія законодавчої політики української держави» студентами заочної форми навчання з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

© Черкаський інститут пожежної
безпеки імені Героїв Чорнобиля,
2017

ВСТУП.....	4
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА.....	4
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ.....	5
ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ..	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	9
ДОДАТКИ.....	14

ВСТУП

Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Історія законодавчої політики української держави» адресовано студентам заочної форми навчання з підготовки фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Представлений посібник складається з трьох розділів, списку рекомендованої літератури та додатків. У посібнику викладено матеріали, необхідні для самостійного виконання контрольної роботи з дисципліни “Історія законодавчої політики української держави”, подано інформацію щодо організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи студента, вимог до оформлення контрольної роботи та вибору варіанту, теоретичних питань для виконання контрольної роботи.

Завдання, що становлять зміст контрольної роботи студента, охоплюють усю теоретичну структуру курсу дисципліни, і сформульовані так, що повною мірою дають змогу перевірити, як студенти засвоїли знання з історії законодавчої політики української держави.

Кожен варіант контрольної роботи містить два питання. Усі варіанти рівнозначні за своєю складністю і потребують застосування широкого діапазону знань, спрямовані не на просте відтворення окремих аспектів тієї чи іншої проблеми, а вимагають активізації творчої мисленнєвої діяльності студентів.

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Головною метою самостійної роботи студента є формування його пізнавальної активності, засвоєння ним основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості.

Основними завданнями самостійної роботи студента є засвоєння в повному обсязі основної освітньої програми та послідовне вироблення навичок ефективної самостійної професійної (практичної й науково-теоретичної) діяльності на рівні встановлених стандартів.

Зміст самостійної роботи студента визначається навчальною програмою вивчення дисципліни, завданнями та рекомендаціями викладача.

Обсяги самостійної роботи окремого студента можуть значно виходити за межі навчальної програми, якщо це зацікавило його і у нього виникло

бажання (потреба) у поглибленні та розширенні знань з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студентів охоплює: підготовку до аудиторних занять; виконання завдань з навчальної дисципліни протягом семестру; самостійну роботу; підготовку до всіх видів контрольних випробувань тощо.

Самостійному вивченню студентами курсу чи окремих його тем передують оглядові лекції, на яких розглядаються завдання та послідовність вивчення курсу, найбільш важливі та проблематичні аспекти дисципліни, особливості їхнього вирішення у сучасних умовах глобалізації освітньої діяльності.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ТА ВИБОРУ ВАРІАНТУ

Контрольна робота є самостійним видом роботи студента, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Історія законодавчої політики української держави».

Контрольну роботу оформляють на аркушах формату А4 (210 × 297мм), виконують рукописним, машинописним (за допомогою комп'ютерної техніки) способом на одному боці аркуша білого паперу.

При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8 мм. (кегель 14).

Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 15 мм. Під час виконання роботи необхідно дотримуватися рівномірної щільності, контрастності й чіткості тексту.

Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти підчищенням або зафарбуванням білою фарбою і нанесенням на тому ж місці або між рядками виправленого зображення машинописним способом або від руки. Виправлене повинно бути такого ж кольору, як і основний текст.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями, передивитися записи, зроблені на лекціях.

На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, факультету, предмету, що вивчається, шифр залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові студента (Додаток А).

Під час виконання роботи необхідно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретними, написані державною мовою, акуратно оформлені.

У тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на літературні джерела, перелік яких наводиться у списку використаної літератури. У список літератури вносяться праці, з яких запозичуються цитати, думки, статистичні дані, на які робиться посилання.

Бібліографічні посилання – це сукупність відомостей про літературне джерело, що використовується в тексті контрольної роботи. Джерела в списку літератури потрібно розташовувати згідно порядку посилань в тексті роботи чи алфавітному порядку. Посилання в тексті на джерела слід зазначати у квадратних дужках, порядковий номер джерела визначається згідно із списком літератури.

У кінці роботи необхідно вказати перелік використаної літератури. Зразок правил оформлення бібліографічного опису літератури наведений у додатку Б.

Виконана робота направляється у відділення заочного навчання на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Оцінюється робота з урахуванням глибини викладення матеріалу, самостійності виконання та вміння використовувати теоретичні знання на практиці.

Рівень знань студентів з дисципліни за підсумками виконання контрольних робіт оцінюється з огляду на наступні критерії:

1. Повнота та правильність виконання завдання – основний критерій.
2. Здатність студента диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання.

Контрольна робота з дисципліни «Історії законодавчої політики української держави» складається з двох теоретичних питань.

Обов'язковими вимогами до теоретичних завдань є: повна відповідь на питання; посилання на літературні джерела та їхній список.

Контрольна робота оцінюється: «зарахована», «не зарахована». У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути незарахована у випадках:

- виконано не той варіант контрольної роботи;
- теоретичне завдання виконане з порушенням вимог до нього;
- не виконано або не вірно виконано одне із завдань.

Отримавши незараховану контрольну роботу, студент зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та

доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її у відділення заочного навчання.

Студенти, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на екзаменаційну сесію не викликаються.

Вибір варіанту.

Варіант контрольної роботи визначається за двома останніми цифрами залікової книжки студента, у відповідності з таблицею 1. Наприклад, номер залікової книжки 10045. Отже, варіант контрольної роботи – 45. За таблицею 1 визначаємо номери питань вказаного варіанту – 6, 26.

Таблиця 1

Таблиця вибору завдань

	Остання цифра шифру залікової книжки									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
1	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
2	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
3	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
4	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
5	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
6	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
7	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40
8	1, 21	2, 22	3, 23	4, 24	5, 25	6, 26	7, 27	8, 28	9, 29	10, 30
9	11, 31	12, 32	13, 33	14, 34	15, 35	16, 36	17, 37	18, 38	19, 39	20, 40

ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Право України-Русі.
2. Особливості політичного розвитку Галицько-Волинської держави та її права.
3. Право України у складі Великого князівства Литовського (Литовсько-Руської держави).
4. Характеристика «Руської Правди» Ярослава Мудрого.
5. Правове становище України під владою Литви та Речі Посполитої Польської.
6. Запорозька Січ – предтеча Української гетьманської держави.
7. Українська гетьманська держава (Військо Запорозьке) та її право (сер. XVII – кін. XVIII ст.).
8. Право українських земель у складі Австрійської, Австро-Угорської та Російської імперій (кін. XVIII – поч. XX ст.).
9. Національна державність і право України (1917 - 1921 рр.).

10. Право в Україні (1917-1991 рр.).
11. Розпад СРСР і відродження Української незалежної держави (1991 – поч. XXI ст.). Розбудова законодавчої системи.
12. Загальна характеристика пам'яток українського права.
13. Джерела права: звичаєве право, договори князя з народом, міжкнязівські та міждержавні договори (Русі з Грецією та Візантією), князівський земляний та церковні устави.
14. „Руська Правда”, її списки та редакції.
15. Магдебурзьке право, його запровадження в містах Галицько-Волинської держави.
16. Відображення правової спадщини Русі та Галицько-Волинської держави як спадкоємниці Русі-України у вітчизняних історико-правових дослідженнях.
17. Привілеї литовських князів та їх види. Судебник Казимира IV Ягелончика 1468 р. „Устава на волоки” – початок процесу закріпачення селян. Литовська метрика. Міжнародні договори.
18. Литовський статут в трьох редакціях. Третій Литовський статут 1588 р. – остаточне закріпачення селян.
19. Характерні риси звичаєвого козацького права. Види злочинів та класифікація покарань. Судочинство.
20. Зростання ролі українського права. Звичаєве право. Договірні статті. Нормативно-правові акти гетьманської влади: гетьманські універсали, ордери, інструкції, листи, декрети, грамоти.
21. Царське законодавство та його поширення в українських землях. Кодифікація українського права.
22. „Права, за якими судиться малоросійський народ” 1743 р. „Суд і розправа в правах малоросійських” 1750 р. Ф. Чуйкевича. „Книга Статут та інші права малоросійські” 1764 р. В. Кондратьєва. „Екстракт малоросійських прав” 1767 р., Надати характеристику анімізму як ранньоісторичній формі релігії.
23. Універсали Центральної Ради.
24. Конституція УНР від 29 квітня 1918 р.
25. „Грамота до всього українського народу” від 29 квітня 1918 р. Організація влади згідно з „Законами про тимчасовий державний устрій України» і «Тимчасовим законом про верховне управління державою...”.
26. Перші декрети радянської влади.
27. Кодифікація законодавства Радянської України. Обмеження громадянських прав
28. Зміни в окремих галузях права в післявоєнний період у 1950 – 1960 рр. кодифікація загальносоюзного і республіканського законодавства
29. Зміни в законодавстві УРСР у 1970 – 1980 рр. Порушення владою законності, прав і свобод людини..
30. Демократизація виборчої системи. Вибори до Верховної Ради УРСР і місцевих Рад народних депутатів (березень 1990 р.).
31. Розмежування повноважень між законодавчими, виконавчими та судовими органами. Зміни в структурі вищої виконавчої влади республіки. Заснування поста Президента УРСР
32. Зміни в конституційному праві, трудовому, кримінальному законодавстві. Процесуальне законодавство.
33. Законодавче оформлення створення Української незалежної держави.
34. Всеукраїнський референдум 1 грудня 1991 р. Вибори Президента України. Розпад Союзу РСР і заснування Співдружності Незалежних Держав
35. Підготовка та прийняття Конституції України 1996 року. Структура, основні положення і значення Основного Закону держави.
36. Вибори 1998 року до Верховної Ради за новим виборчим законом. Квітневий референдум 2000 року та проблеми легітимного впровадження його результатів.

37. Вибори до Верховної Ради IV скликання 31 березня 2002 р. Розстановка політичних сил у вищому законодавчому органі України.
38. Гуманізація правових відносин. Реформування галузей права..
39. Правова регламентація майнових відносин в умовах становлення ринкової економіки. Радикальні зміни в кримінальному, кримінально-процесуальному законодавстві України.
40. Кримінальний кодекс 2001 року та відміна смертної кари. Сімейний кодекс. Цивільний кодекс України.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Конституція України. — К., 1996.
2. Історія держави і права України. Академічний курс / В. Д. Гончаренко,
3. А. Й. Рогожин, О. Д. Святоцький за ред.: В. Я. Тація, А. Й. Рогожина. — [у 2-х т.]. — Т 1. — К.: Ін Юре, 2000. — 648 с.
4. Історія держави і права України. / уклад.: В. М. Власенко. — [у 2 ч.]. — Ч. 1. — Суми: Вид-во СумДУ, 2008. — 165 с.
5. Історія держави і права України: підруч. / за ред.
6. А. С. Чайковського. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — 512 с.
7. Історія держави і права України: навч. посіб. / В. М. Іва-
8. нов. — К.: Атіка, 2007. — 728 с.
9. Історія держави і права України: підруч. / В. С. Кульчицький, Б. Й. Тищик. — К.: Ін Юре, 2007. — 624 с.
10. Історія держави і права України: навч. посіб. / П. П. Музиченко. — [6-те вид., виправл. і доповн.]. — К.: Знання, 2007. — 471 с.
11. Історія держави і права України: навч. посіб. Ч. 1 / А. М. Серета. — Суми: Університетська кн.; Запоріжжя: ФОП Зеленкевич Л. П., 2010. — 332 с.
12. Історія держави і права України: навч. посіб. / І. Я. Тер-люк; Львівський державний університет внутрішніх справ. — К.: Атіка, 2011. — 944 с.
13. Історія держави і права України: словник термінів і понять / В. В. Щукін. — К.: Кондор, 2011. — 284 с.
14. Історія держави та права України: навч. посіб. /
15. Г. І. Трофанчук. — К.: Юрінком Інтер, 2011. — 384 с.
16. История государства и права Украинской ССР. — [в 3-х т.]. — К.: Наук. думка, 1987. — Т. 1, 2.
17. Історія України. Нове бачення / ред. В.А. Смолія. — [в 2-х т.]. — К., 1995.
18. Хрестоматія з історії держави і права України: навч. посіб. для студ. юрид. спец. вищ. закладів. освіти / за ред. В. Д. Гончаренка. — [вид. 2-ге, переробл. і доповн.]. — [в 2-х т.]. — К.: Ін Юре, 2000.

Монографії

1. Адамчук І. Боротьба за державно-територіальний статус Північної Буковини, Акерманського, Ізмаїловського і Хотинського повітів Бессарабії, острова Зміїного та Закарпатської України у 1917 – 1947 рр. Історико-правове дослідження: моногр. / І. Адамчук. — К.: Атіка, 2007. — 160 с.
2. Бойко І.Й. Органи влади і право в Галичині у складі Польського Королівства (1348 – 1569 рр.): моногр. / І.Й. Бойко. — Л.: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. — 628 с.
3. Гладкий С.О. Кооперативне законодавство УСРР 1920 -х років як явище правової реальності: моногр. / С.О. Гладкий. — Полтава: РВВ ПУЕТ, 2010. — 522 с.

4. Голобудський В. Запорозьке козацтво. / В. Голобудський. – К.: Наук. думка, 1994. – 539 с.
5. Горобець В. Політичний устрій українських земель другої половини XVII – XVIII століть. / В. Горобець. – К.: Інститут історії України НАН України, 2000. – 96 с.
6. Дорошко М. Номенклатура: керівна верхівка Радянської України (1917 – 1938 рр.): моногр. / М. Дорошко. – К.: Ніка-Центр, 2008. – 368 с.
7. Дубровіна А. Б. Механізм управління, суспільний лад і право України в період імперіалізму і буржуазно-демократичних революцій (1900 – 1917 рр.) / А.Б. Дубровіна. – К., 1970. – 73 с.
8. Іванова А.Ю. Законодавчий процес і законодавча техніка в період Центральної Ради, Гетьманату П.П. Скоропадського та Директорії / А.Ю. Іванова. – К.: Наук. думка, 2011. – 221 с.
9. Копиленко О.Л. Держава і право України. 1917 – 1920. / О.Л. Копиленко, М.Л. Копиленко. – К.: Либідь, 1997. – 208 с.
10. Кравченко Ю.Ф. Міліція України. / Ю.Ф. Кравченко. – К.: Генеза, 1999. – 432 с.
11. Крип'якевич І.П. Богдан Хмельницький / І.П. Крип'якевич – [вид. 2-е, виправл. і доповн.]. – Л., 1990. – 408 с.
12. Кульчицький В. Галицько-Волинська держава (1199 – 1249): моногр. / В. Кульчицький, В. Тищик, І. Бойко. – Львів: «БІБЛЬОС», 2006. – 208 с.
13. Кульчицький С.В. Голодомор 1932 – 1933 рр. як геноцид: труднощі усвідомлення / С.В. Кульчицький. – К.: Наш час, 2008. – 424 с.
14. Кульчицький С.В. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919 – 1928) / С.В. Кульчицький. – К.: Основа, 1996. – 396 с.
15. Кобилецький М. Магдебурзьке право в Україні (XIV – перша половина XIX ст.): Історико-правове дослідження / М. Кобилецький. – Л.: ПАІС, 2008. – 406 с.
16. Макарчук В.С. Державно-територіальний статус західноукраїнських земель у період Другої світової війни (1939 – 1945 рр.). Історико-правове дослідження / В.С. Макарчук. – К.: Атіка, 2007. – 368 с.
17. Макарчук С.А. Українська Республіка галичан. Нариси про ЗУНР / В.С. Макарчук. – Л.: Світ, 1997. – 192 с.
18. Маковський В. І. Становлення основ української державності у середині XVII ст. / В.І. Маковський. – К., 1995.
19. Мироненко О.М. Витоки українського революційного конституціоналізму 1917 – 1920 рр. Теоретико-методологічний аспект / О.М. Мироненко. – К., 2002. – 260 с.
20. Мироненко О. М. Світоч української державності. Політико-правовий аналіз діяльності Центральної Ради / О.М. Мироненко. – К., 1995. – 328 с.
21. Настасяк І.Ю. Організація управління Галичиною і Буковиною у складі Австрії (1772 – 1848 рр.): моногр. / І.Ю. Настасяк. – К.: Атіка, 2006. – 160 с.
22. Нікольський В.М. Репресивна діяльність органів державної безпеки СРСР в Україні (кінець 1920-х – 1950-ті рр.). Історико-статистичне дослідження / В. М. Нікольський. – Донецьк: Вид-во Донецьк. нац. ун-ту, 2003. – 624 с.
23. Никифорак М.В. Буковина в державно-правовій системі Австрії (1774 – 1918 рр.) / М.В. Никифорак. – Чернівці: Рута, 2004. – 384 с.
24. Онищенко Н.Н. Становление и развитие источников советского права на Украине / Н.Н. Онищенко. – К.: Наук. думка, 1988. – 112 с.
25. Падох Я. Суд і судовий процес старої України / Я. Падох. – Нью-Йорк – Львів, 1990.
26. Паньонко І. Органи влади Запорізької Січі: моногр. / І. Паньонко. – Л.: Львів ДУВС, 2006. – 144 с.
27. Пашук А. Й. Суд і судочинство на Лівобережній Україні в XVII – XVIII ст. (1648 – 1782) / А. Й. Пашук. – Л.: Вид-во ЛДУ, 1967.

28. Правова ідеологія і право України на етапі становлення тоталітарного режиму (1929 – 1941) / І. Б. Усенко, О. М. Мироненко, В.А. Чехович та ін.; ред.: О. М. Мироненко, І. Б. Усенко. – К.: НАН України Ін-т держави і права імені В. М. Корецького, 2001. – 220 с.
29. Смолій В. А. Українська національна революція XVII ст. (1648 – 1676 рр.) / В. А. Смолій, В. С. Степанков. – К.: Альтер-нативи, 1999.
30. Сухонос В. В. Організація і діяльність прокуратури в Україні. Історія і сучасність / В. В. Сухонос. – Суми: Університетська кн., 2004. – 348 с.
31. Тищик Б. Й. Західно-Українська Народна Республіка (1918 – 1923): історія держави і права / Б. Й. Тищик. – Л.: Тріада плюс, 2004. – 392 с.
32. Ткач Ар. П. Кодифікація, пам'ятники и основные черты права Украины второй половины XVIII – первой половины XIX ст.: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук / Ар. П. Ткач. – К., 1969.
33. Толочко А. П. Князь в Древней Руси: власть, собственность, идеология / А. П. Толочко. – К.: Наук. думка, 1992. – 224 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ
ВІДДІЛЕННЯ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з історії законодавчої політики української держави
(назва дисципліни)

Студента (ки) 1-го курсу
1 групи
Спеціальності ___ «__»
Іваненка І.І.
Шифр 879

м. Черкаси – 2017 рік

ЗРАЗКИ ОФОРМЛЕННЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ БІБЛІОГРАФІЧНИХ ОПИСІВ*1. Опис навчального посібника, підручника:*

- Болюбаш Я.Г. Вища освіта в Україні : [підруч.] / Я.Г. Болюбаш. – К. : Либідь, 2002. – 264 с.
- Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / [М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук та ін.] ; за ред. В.Г. Кременя. – Тернопіль, 2004. – 384 с.

2. Опис статті з журналу, газети.

- Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті Болонського процесу / В.П. Андрущенко // Вища освіта України. – 2004. – № 1. – С. 5–9.

3. Опис державних документів:

- Про вищу освіту : [закон України, 17.01.02 р., № 2984-III] // ВВРУ, 2002. – № 20. – С. 134.
- Про особливості впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу : наказ МОН України від 20.10.2004 р. / МОН України. – К., 2004. – № 812.

4. Опис тез наукових конференцій:

- Бойченко А.П. Вища освіта України в умовах трансформації суспільства / А.П. Бойченко // Сучасні тенденції освіти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (Київ, 15-16 лист. 2012 р.). – Київ : Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, 2012. – С. 4–11.

5. Опис періодичного видання:

- Черних О.С. Вхідження України до загальноєвропейського простору вищої освіти / О.С. Черних // Вісник книжкової палати. – 2004. – № 5 (94). – С. 48–53.

6. Опис словників:

- Косар В.Б. Термінологічний словник / В.Б. Косар. – Х. : Прапор, 2008. – 530 с.

7. Опис авторефератів дисертацій:

- Вовчата Н.Я. Організаційно-педагогічні умови професійної підготовки фахівців пожежно-рятувальної служби : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к.пед.н. : спец. 13.00.04 “Теорія і методика професійної освіти” / Н.Я. Вовчата. – Львів, 2010. – 25 с.

8. Електронні ресурси:

- Стратегія та сучасні тенденції розвитку університетської освіти України в контексті Європейського простору вищої освіти / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/bolpr/strateg.doc.